

Salih Uygur KILINÇ

Avrupa Birliği - EUROCONTROL Sivil Havacılık Düzenlemeleri ve Türkiye

- 1944 Şikago/ICAO Sivil Havacılık Rejimi
- Avrupa Birliği Sivil Havacılık Düzenlemeleri
 - Tek Avrupa Hava Sahası I
 - Hava Sahasının Esnek Kullanımı
 - Hava Sahasının Sınıflandırılması
 - Merkezi Yönetim Akış Birimi
 - Fonksiyonel Hava Sahası Blokları
 - Tek Avrupa Hava Sahası II
- EUROCONTROL
- ECAC
- EASA
- Ege ve Doğu Akdeniz Uyuşmazlık Noktaları

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLOLAR LİSTESİ.....	xv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvii
KISALTMALAR.....	xxi
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK REJİMİ

1. ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK REJİMİNİN TEMELLERİ: HAVADAN HAFİF VASITALARIN SEYRİ 1783-1903	3
2. BATI AVRUPA'DA ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK REJİMİ OLUŞTURMA GİRİŞİMLERİ: 1903-1919	8
a. 1910 Paris Konferansı.....	10
(1) Havacılık Kurallarının Düzenlenmesi	11
b. 1913 Fransız- Alman Hava Ulaştırma Anlaşması.....	12
3. ULUSLARARASI SEYRÜSEFER SÖZLEŞMELERİ VE BÖLGESEL SİVİL HAVACILIK REJİMLERİ: 1919-1944	13
a. 1919 Paris Uluslararası Seyrüsefer Sözleşmesi	14

(1) Uluslararası Hava Seyrüsefer Komisyonu	16
(2) Paris Rejimi	18
b. 1926 Madrid Seyrüsefer Sözleşmesi	20
(1) Madrid Rejimi.....	21
c. 1928 Panamerikan (Havana) Seyrüsefer Sözleşmesi	22
(1) Panamerikan Rejimi	23
4. ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK REJİMİ.....	25
a. 1944 Şikago Konferansı	27
(1) Amerikan Tezi.....	28
(2) İngiliz Tezi	31
(3) Kanada Tezi	33
(4) Avustralya ve Yeni Zelanda Tezi	34
b. Tarifeli ve Tarifersiz Sivil Hava Trafikleri	35
(1) Uluslararası Hava Servisleri Transit Sözleşmesi (İkili Serbestlik)	36
(2) Uluslararası Hava Ulaşım Anlaşması (Beşli Serbestlik)	37
(3) Hava Ticaretinde Serbestleşme ve Korumacılık	38
(4) Hava Ticaretinde İkili Anlaşmalar.....	39
(a) Bermuda I ve II Anlaşmaları.....	40
c. 1944 Şikago Uluslararası Sivil Havacılık Rejimi	41
(1) Egemenlik.....	42
(a) Hava Sahasında Egemenlik ve Serbestlik Teorileri	43
(2) Hava Sahasının Hukuki Statüsü	44
(a) Ulusal Hava Sahası.....	45
(b) Uluslararası Hava Sahası.....	45
(3) Devlet Uçakları	46
(4) Sivil Havacılığın Suistimali	47
(5) Kabotaj.....	47
(6) Tahditler	49
(a) Gümrük ve Zabıta İşleri İçin Konmuş Tahditler	49
(b) Kamu Güvenliği için Konmuş Tahditler	50

(c) Askeri Gereksinimler Nedeniyle Konmuş Tahditler	50
(d) Kamu Sağlığı ile İlgili Tahditler.....	50
d. Şikago Sözleşmesi'nin Teknik Ekleri.....	50
(1) Standartlar ve Tavsiye Olunan Usuller.....	51
(2) Hava Kaideleri (Lahika-2).....	52
(a) Uçuş Planı	53
(b) Askeri Trafikler	53
(3) Hava Trafik Hizmetleri (Lahika-11).....	54
(a) Uçuş Bilgi Bölgesi (FIR).....	55
(b) Sivil - Asker Koordinasyonu	56
(c) Hava Trafik Servislerinin Muhabere Gereksinimleri (Ek-10).....	57
(4) Bölgesel Hava Koridoru ve Terminal Sahası Standartları	58
(5) Arama ve Kurtarma (Lahika-12).....	59
(a) Deniz ve Hava Arama Kurtarma Bölgelerinin Uyumlaştırılması.....	60
e. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü.....	62
(1) Kuruluş Amacı	63
(2) Niteliği ve Uluslararası Etkinliği.....	63
(3) ICAO'nun Kurumsal Yapısı ve Karar Alma Mekanizması	64
(a) Genel Kurul	64
(b) Konsey.....	65
(4) 1944 Şikago Uluslararası Sivil Havacılık Rejimi	66
5. AVRUPA BİRLİĞİ - EUROCONTROL SİVİL HAVACILIK DÜZENLEMELERİ.....	69
a. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN BÜTÜNLEŞME SÜRECİ.....	69
b. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ULAŞTIRMA POLİTİKALARI.....	73
(1) Yasal Çerçeve.....	74
(2) Ortak Ulaştırma Politikaları	75

(3) Ulaştırma Politikalarında Rekabet Kuralları ve Devlet Yardımları.....	76
(4) Komisyon'un İlk Hareket Planı	77
(5) Beyaz Kitap	79
(6) Trans- Avrupa Ağları ve Tek Avrupa Ulaşım Ağı	81
c. BİRLİĞİN SİVİL HAVACILIK BÜTÜNLEŞME SÜRECİNİN GELİŞTİRİLMESİ BAĞLAMINDA TEKNİK YETERLİLİĞİN SAĞLAMASI	82
(1) Kapasite Artışı Nedeniyle Sivil Havacılıkta Bütünleşmenin Zorunluluğu.....	88
(a) Kapasite Artışı Sorununun Sivil Havacılığın Sürdürülebilir Kalkınması Üzerine Etkileri	94
i. Verimlilik.....	95
ii. Güvenlik	99
iii. Uçuş Emniyeti.....	100
iv. Çevre	101
v. Genel Değerlendirme	103
(2) Tekleşme Hareketi: Sivil Havacılık Kurallarının Yeniden Düzenlenmesi	104
(a) Tek Avrupa Hava Sahası I.....	104
i. Hava Sahasının Yeniden Tasarlanması.....	107
ii. Avrupa Üst Uçuş Bildirim Bölgesi.....	107
iii. Üst Uçuş Bölgesi	109
iv. Fonksiyonel Hava Sahası Blokları	110
v. Fonksiyonel Hava Sahası Blokları ve Egemenlik Sorunu	111
vi. Hava Sahasının Esnek Kullanımı (Harekât Hava Trafiği)	112
(b) Hava Trafik Kontrol.....	112
(c) Hava Trafik Yönetimi	113
(d) Tek Avrupa Hava Sahası II	114
(3) Tekleşme Hareketinin Siyasi Boyutu	116
(a) Avrupa Komisyonu	117
(b) Tek Hava Sahası Komitesi	118

(c) Avrupa Topluluğu'nun EUROCONTROL'a Üyeliği ve Üçüncü Ülkelerin Tek Avrupa Hava Sahası'nda Yer Alması	119
(d) Üçüncü Ülkelerin Tek Avrupa Hava Sahası'nda Yer Alması ve Avrupa Sivil Havacılık Konferansı.....	120
(e) Üçüncü Ülkelerin Tek Avrupa Hava Sahası'nda Yer Alması ve EUROCONTROL	122
(4) Tekleşme Hareketinin Ekonomik Boyutu	124
(a) Avrupa Topluluğu ve Üye Olmayan Ülkeler Arasında İmzalanan Yatay Anlaşmalar	126
6. TÜRKİYE CUMHURİYETİ SİVİL HAVACILIK DÜZENLEMELERİ.....	128
a. TÜRKİYE'DE HAVA HUKUKUNUN GELİŞİMİ.....	129
b. TÜRK SİVİL HAVACILIK KANUNU	132
(1) Hava Sahası	132
(2) Uluslararası Hava Sahası	132
(3) Devlet Uçakları	132
(4) Kabotaj.....	133
(5) Tahditler	133
(6) İstanbul ve Ankara Uçuş Bilgi Bölgesi (FIR)	133
(7) Sivil - Asker Koordinasyonu	134
(8) Hava Arama ve Kurtarma Bölgesi	134

İkinci Bölüm

EGE HAVA SAHASI SORUNLARI

1. ŞİKAGO/ICAO REJİMİ'NİN HUKUKİ BOYUTUNDA YER ALAN SORUNLAR	142
a. Yunanistan'ın Ulusal Mevzuatı: 10 Millik Hava Sahası.....	143
b. 10 Millik Hava Sahası'nın ICAO'ya Beyanı	144
c. 10 Mil Sorununa İlişkin Yunan Tezleri.....	145

d. 10 Mil Sorununa İlişkin Türk Tezi.....	145
e. ICAO'nun 10 Mil Sorununa Yaklaşımı.....	148
2. ŞİKAGO/ICAO REJİMİ'NİN TEKNİK BOYUTUNDA YER ALAN SORUNLAR.....	149
a. Uçuş Bilgi Bölgesi (FIR)	150
(1) Atina- İstanbul FIR Sınırının Belirlenmesi.....	150
(2) FIR'ın Vasfı ile İlgili Yaşanan Uyuşmazlıklar	151
(a) FIR Sorunu'na İlişkin Türk Tezi.....	152
(b) FIR Sorunu'na İlişkin Yunan Tezi	153
(c) FIR Sorunu	153
(3) Uçuş Planı Sorunu.....	154
(a) Uçuş Planı Sorununa İlişkin Yunan Tezi.....	155
(b) Uçuş Planı Sorununa İlişkin Türk Tezi.....	155
b. Terminal Kontrol Sahaları Sorunu.....	157
(1) Limni Meydan Kontrol Sahası	157
(a) Türk Tezi	157
(b) Yunan Tezi.....	158
(2) Kavala Meydan Kontrol Sahası	159
(3) Meydan Kontrol Sahaları Sorununa İlişkin ICAO'nun Tutumu.....	159
c. Hava Koridoru Sorunu.....	160
(1) W-14 Hava Koridoru Sorunu	160
(a) Yunan Tezi.....	161
(b) Türk Tezi	162
(c) W- 14 Hava Koridoru'na İlişkin ICAO'nun Tutumu.....	162
(2) G- 18 Hava Koridoru Sorunu	162
(3) B- 7 Hava Koridoru Sorunu	165
d. Hava Arama ve Kurtarma Bölgesine İlişkin Sorunlar	166
(1) Hava Arama ve Kurtarma Bölgesine İlişkin Yunan Tezi	167
(2) Hava Arama ve Kurtarma Bölgesine İlişkin Türk Tezi	168

3. HAVA SAHASI UYUŞMAZLIKLARININ ASKERİ BOYUTUNDA YER ALAN SORUNLAR	170
a. Erken İhbar Hattı ve NATO Komuta Kontrol Sorunu.....	171
b. NOTAM Sorunu.....	172
4. TÜRK- YUNAN TEZLERİ ve ŞİKAGO/ICAO REJİMİ.....	173
5. DOĞU AKDENİZ HAVA SAHASI SORUNLARI	174
a. LEFKOŞE FIR- ERCAN TAVSİYELİ HAVA SAHASI.....	174
(1) Şikago Rejimi ve KKTC'nin Hava Sahası.....	176
(2) Lefkoşe- Ercan Saha Kontrol Merkezi	178
b. DOĞU AKDENİZ HAVA SAHASI'NDA YAŞANAN SORUNLAR.....	180
(1) Hava Koridoru Sorunları.....	181
(2) Doğu Akdeniz'de Muhabere Eksikliği Sorunu	181
(3) Kıbrıs'ta Arama ve Kurtarma Sorumluluğu.....	182
6. AVRUPA BİRLİĞİ- EUROCONTROL SİVİL HAVACILIK DÜZENLEMELERİNİN TÜRKİYE'YE ETKİLERİ.....	184
a. AVRUPA BİRLİĞİ- EUROCONTROL ÜYESİ DEVLETLERİN SİVİL HAVACILIK SİSTEMLERİNİ PAN AVRUPA YAKLAŞIMIYLA BÜTÜNLEŞMESİ	184
b. TEK AVRUPA HAVA SAHASI'NIN HAYATA GEÇİRİLMESİ	185
c. TÜRKİYE'NİN, AVRUPA BİRLİĞİ- EUROCONTROL SİVİL HAVACILIK DÜZENLEMELERİNE UYUMU	190
(1) Türk Sivil Havacılık Sistemleri'nin Teknik Bağlamda Avrupa Birliği ile Bütünleşmesi	191
(2) Türkiye'nin Havacılık Kuralları Bağlamında Avrupa Birliği ile Bütünleşmesi	193
(3) Türkiye'nin Avrupa Birliği ile Yatay Anlaşmayı Parafe Etmesi ve Ekonomik Boyutta Birlik Hukukuna Dâhil Olması.....	197
d. AVRUPA BİRLİĞİ EUROCONTROL SİVİL HAVACILIK DÜZENLEMELERİ VE TÜRKİYE'YE OLASI ETKİLERİ	201

(1) Türkiye- Avrupa Birliği Tam Üyelik Müzakereleri: Ege ve Doğu Akdeniz Hava Sahası Sorunları.....	204
(a) Hava Sahası Sorunları Bağlamında Avrupa Birliği Zemini ve Sessiz Disiplin Gücü	205
(b) Avrupa Birliği - EUROCONTROL Sivil Havacılık Düzenlemeleri ve Ege Hava Sahası Uyuşmazlıkları	208
i. Yunanistan'ın FRONTEX Poseidon Operasyonları Çerçevesinde Ege Hava Sahasında Fiili Durum Oluşturma Girişimleri	213
(c) Avrupa Birliği-EUROCONTROL Sivil Havacılık Düzenlemeleri ve Doğu Akdeniz Hava Sahası Sorunları.....	214
i. Doğu Akdeniz'de KRY'nin Fiili Durum Oluşturma Girişimleri: "Muhabere Eksikliği"	216
SONUÇ	219
KAYNAKÇA	233